

Številka: 100-1463/2014/2

Datum: 15. 10. 2014

ZADEVA: Pravice po razrešitvi vršilca dolžnosti

ZVEZA: Vaš elektronski dopis z dne 13. 10. 2014

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) je prejelo vaša vprašanja glede pravic vršilca dolžnosti ob predčasni razrešitvi. Uvodoma pojasnujemo, da ministrstvo ni pristojno za reševanje konkretnih primerov, ampak le za posredovanje neobveznih mnenj in pojasnil sistemske narave v zvezi s tistimi zakonskimi določbami oziroma določbami izvršilnih predpisov, ki sodijo v delovno področje ministrstva. Glede na navedeno vam v nadaljevanju posredujemo naslednja pojasnila:

Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07–UPB3, 65/08, 69/08-ZTFI-A, 69/08-ZZavar-E, 74/09 Odl.US: U-I-136/07-13 in 40/12-ZUJF, v nadaljevanju: ZJU) v devetem odstavku 83. člena določa, da lahko v času od sprožitve natečajnega postopka do imenovanja novega uradnika na položaj iz drugega odstavka 82. člena tega zakona brez javnega natečaja največ šest mesecev naloge na tem položaju opravlja vršilec dolžnosti. Za vršilca dolžnosti je brez javnega natečaja lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje. V primeru ponovitve postopka javnega natečaja prične rok iz tega odstavka ponovno teči. Namen določbe devetega odstavka 83. člena ZJU je zagotoviti nemoteno in kontinuirano delovanje ter vodenje organov, organizacijskih enot organov in občinske uprave, v primerih, ko je že sprožen natečajni postopek za uradniški položaj iz drugega odstavka 82. člena ZJU.

Iz navedene zakonske določbe torej izhaja, da je v skladu z zakonom za vršilca dolžnosti lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje, brez javnega natečaja. Pri tem pojasnujemo, da vršilec dolžnosti ni imenovan za mandat, ampak se na podlagi devetega odstavka 83. člena ZJU lahko imenuje za vršilca dolžnosti, za določen čas (in sicer v času od sprožitve natečajnega postopka do imenovanja novega uradnika na položaj iz drugega odstavka 82. člena ZJU za največ šest mesecev oziroma do izvedbe javnega natečaja).

Glede na to, da ima vršilec dolžnosti v času opravljanja nalog pravice in dolžnosti glede na položaj, katerega vršilec dolžnosti je, menimo, da se ob predčasnem prenehanju oziroma za razrešitev s položaja vršilca dolžnosti generalnega direktorja tudi zanj smiselno uporablja 83. člen ZJU, ki ureja načine prenehanja položaja.

Na podlagi vašega dopisa je mogoče sklepati, da oseba pred imenovanjem na položaj vršilca dolžnosti generalnega direktorja ni imela sklenjeno delovno razmerje v istem ali drugem organu

oziroma pri istem delodajalcu, zato je po našem mnenju potrebno smiselno upoštevati osmi odstavek 83. člena ZJU, ki določa:

»(8) Uradniku, ki mu preneha položaj po četrtem odstavku tega člena ali je razrešen po petem odstavku tega člena, pa pred imenovanjem na položaj ni imel statusa uradnika pri istem delodajalcu, predstojnik lahko do izteka dobe imenovanja na položaj zagotovi delovno mesto v istem ali drugem organu, na katerem se delo opravlja v nazivu iste stopnje, kot se opravlja delo na položaju, ki je uradniku prenehal. V primeru, da mu predstojnik takšnega delovnega mesta ne zagotovi, uradniku s prenehanjem položaja preneha delovno razmerje, ima pa pravico do odpravnine v višini ene povprečne mesečne bruto plače, kot jo je prejemal do prenehanja položaja, za vsako polno leto do izteka dobe imenovanja na položaj. Če uradniku do izteka dobe imenovanja na položaj manjka manj kot eno leto, ima pravico do sorazmernega deleža odpravnine iz prejšnjega stavka.»

Upošteva je navedeno zakonsko določbo je torej v primeru predčasne razrešitve vršilca dolžnosti možno dvoje:

1. Če oseba pred začetkom imenovanja za vršilca dolžnosti ni imela statusa uradnika pri istem delodajalcu, predstojnik lahko do izteka dobe imenovanja za vršilca dolžnosti zagotovi delovno mesto v istem ali drugem organu, na katerem se delo opravlja v nazivu iste stopnje, kot je opravljal delo na položaju vršilca dolžnosti generalnega direktorja. Z osebo se lahko sklene pogodba o zaposlitvi na podlagi osmega odstavka 83. člena ZJU, do izteka dobe imenovanja za vršilca dolžnosti. Plača se določi na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 27/12 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 46/13, 25/14 - ZFU in 50/14), ki v 9. členu določa, da je osnovna plača javnega uslužbenca določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščeno delovno mesto oziroma naziv, na katerega je javni uslužbenec razporejen oziroma, ki ga je pridobil z napredovanjem.

V zvezi s tem vas opozarjamo, da je pojasnilo Ministrstva za javno upravo glede določitve plače javnim uslužbencem iz plačne skupine B po prenehanju mandata dostopno na spodnji povezavi:

http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mpju.gov.si/pageuploads/DPJS/doc/HH_DIREKTORJI_01022013.doc .

Ministrstvo za notranje zadeve je pripravilo tudi Dodatna pojasnila v zvezi z napredovanjem javnih uslužbencev plačne skupine B v organih državne uprave in lokalnih skupnosti (dokument številka: 0103-539/2014/1 z dne 12. 9. 2014) in jih posredovalo organom, vključno vsem ministrstvom.

2. V primeru, da predstojnik osebi takšnega delovnega mesta ne zagotovi, osebi z razrešitvijo s položaja vršilca dolžnosti preneha delovno razmerje. Zakon nadalje določa, da pa ima uradnik, ki mu s prenehanjem položaja preneha delovno razmerje, *»pravico do odpravnine v višini ene povprečne mesečne bruto plače, kot jo je prejemal do prenehanja položaja, za vsako polno leto do izteka dobe imenovanja na položaj. Če uradniku do izteka dobe imenovanja na položaj manjka manj kot eno leto, ima pravico do sorazmernega deleža odpravnine iz prejšnjega stavka.«* Vršilec dolžnosti ni imenovan na položaj za mandat oziroma za dobo petih let, kot to sicer za položaje določa tretji odstavek 82. člena ZJU, ampak se na podlagi devetega odstavka 83. člena ZJU imenuje za določen čas, in sicer za največ šest mesecev (torej manj kot leto). Glede na navedeno ima po našem mnenju pravico do sorazmernega deleža odpravnine.

Glede vašega vprašanja v zvezi z omejitvami zaposlovanja, ki so določene v 183. členu Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 - ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 25/13 - odl. US, 46/13 - ZIPRS1314-A, 56/13 - ZŠtip-1, 63/13 - ZOsn-I, 63/13 - ZJAKRS-A, 99/13 - ZUPJS-C, 99/13 - ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415 in 101/13 - ZdavNepr,

v nadaljevanju: ZUJF) pojasnujemo, da so izjeme od pridobitve soglasja za zaposlitve taksativno našteje v četrtem odstavku 183. člena ZUJF, ki določa:

»(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena lahko uporabnik proračuna brez pridobitve soglasja zaposli javnega uslužbenca:

- če gre za prevzem javnih uslužbencev, ki je posledica prenosa nalog na podlagi sprememb zakona oziroma reorganizacije,*
- če gre za nadomestne zaposlitve za določen čas zaradi dalj časa začasno odsotnih javnih uslužbencev, ko odsotni javni uslužbenec prejme nadomestilo plače iz sredstev, ki jih ne zagotavlja uporabnik proračuna, ali*
- če gre za zaposlitev za določen čas zaradi predčasnega prenehanja delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas.«.*

Upošteva se navedeno v zvezi z vašim vprašanjem menimo, da primer konkretnega oblikovanja novega sekretarskega delovnega mesta za realizacijo ponudbe ustreznega delovnega mesta iz 83. člena ZJU ne spada med navedene zakonite izjeme, ko soglasje vlade ni potrebno.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
GENERALNA DIREKTORICA